

Lâm Đồng: Đối mặt nhiều thách thức trong việc thu gom, xử lý rác thải

17:49 18/01/2026

Lâm Đồng - một trong những tỉnh có môi trường tự nhiên tươi đẹp, khí hậu mát mẻ, thu hút du lịch và phát triển nông nghiệp - đang phải đối mặt với những áp lực lớn trong quản lý rác thải. Từ sự gia tăng dân số, tăng trưởng du lịch, đến hạn chế về cơ sở hạ tầng xử lý chất thải, bài toán rác thải đang đặt ra yêu cầu cấp thiết với các cơ quan quản lý, doanh nghiệp và cộng đồng.

Sự gia tăng của lượng rác thải

Trong những năm gần đây, lượng rác thải sinh hoạt và công nghiệp ở Lâm Đồng không ngừng tăng lên. Sự phát triển của đô thị, khu dân cư mới và đặc biệt là ngành du lịch kéo theo khối lượng rác thải ngày càng lớn. Việc này tạo ra áp lực ngày càng nặng nề đối với hệ thống thu gom và xử lý hiện có vốn đã hạn chế ở nhiều địa phương.

Hạ tầng thu gom, phân loại và xử lý rác thải vẫn chưa đồng bộ và hiện đại. Ảnh minh họa

Theo Phòng Môi trường, Sở Nông nghiệp và Môi trường tỉnh, mỗi ngày toàn tỉnh phát sinh khoảng 2.550 tấn rác sinh hoạt, tương đương gần 940.000 tấn mỗi năm. Trong đó, khu vực đô thị là nơi phát sinh rác nhiều nhất, bình quân 0,7 - 1,1 kg/người/ngày; còn khu vực nông thôn dao động từ 0,4 - 0,6 kg/người/ngày.

Tại các đô thị, tỷ lệ thu gom rác đạt khoảng 90 - 95%, nhưng ở khu vực nông thôn mới chỉ đạt từ 60 - 75%. Đáng lưu ý, phần lớn lượng rác sau thu gom vẫn được xử lý bằng hình thức chôn lấp, trong khi nhiều bãi chôn lấp chưa bảo đảm yêu cầu kỹ thuật, tiềm ẩn nguy cơ ô nhiễm đất, nước và không khí.

Công tác phân loại rác tại nguồn dù đã được thí điểm ở một số địa phương song chưa được triển khai đồng bộ. Người dân chưa hình thành thói quen phân loại, trong khi chính quyền cơ sở còn thiếu phương tiện và quy trình thu gom riêng, khiến hiệu quả phân loại và tái chế chưa cao.

Hạ tầng thu gom và xử lý chưa đáp ứng nhu cầu

Một trong những thách thức lớn nhất là cơ sở hạ tầng thu gom, phân loại và xử lý rác thải vẫn chưa đồng bộ và hiện đại: Hệ thống thu gom chưa phủ khắp, nhất là các vùng nông thôn, khu vực xa trung tâm; Phân loại rác tại nguồn hầu như chưa thực sự hiệu quả, dẫn đến khối lượng lớn rác hỗn hợp đưa thẳng vào bãi chôn lấp; Các nhà máy xử lý chất thải hiện tại có công suất hạn chế, chưa đáp ứng được khối lượng rác thực tế, dẫn tới nguy cơ quá tải và ô nhiễm.

Công nghệ xử lý rác thải tại một số nhà máy chưa đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững

Hiện Lâm Đồng có 13 nhà máy xử lý rác thải sinh hoạt đang hoạt động hoặc trong quá trình xây dựng, tập trung chủ yếu tại các đô thị trung tâm cũ như Đà Lạt, Bảo Lộc, Phan Thiết... Các cơ sở áp dụng nhiều công nghệ như đốt kết hợp tái chế, sản xuất phân compost, ép gạch block không nung và chôn lấp hợp vệ sinh. Tuy vậy, so với khối lượng rác phát sinh, công suất xử lý vẫn còn hạn chế; việc đầu tư công nghệ hiện đại, thân thiện môi trường còn chậm, chưa đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững.

Tác động môi trường và sức khỏe cộng đồng

Nếu không được kiểm soát, xử lý kịp thời và hiệu quả, rác thải gây ra nhiều hệ lụy: Ô nhiễm đất và nguồn nước từ rác thải không được xử lý đúng cách; Khí thải độc hại phát sinh từ các bãi chôn lấp và đốt rác tự phát; Ảnh hưởng trực tiếp đến sức khỏe cộng đồng, nhất là trẻ em, người cao tuổi và những người sống gần khu xử lý rác.

Đối với chất thải nông nghiệp như bao bì thuốc bảo vệ thực vật, chất thải chăn nuôi, phụ phẩm trồng trọt..., đây vẫn là nguồn phát sinh khó kiểm soát. Riêng chất thải y tế và chất thải nguy hại từ cơ sở y tế, bệnh viện và hoạt động sản xuất công nghiệp còn nhiều tồn tại, nhất là tại các doanh nghiệp vừa và nhỏ chưa đầu tư đầy đủ hệ thống lưu giữ đạt chuẩn. Công tác kê khai, báo cáo chất thải nguy hại ở một số đơn vị còn hình thức, thiếu giám sát; trong khi việc thanh tra, xử lý vi phạm môi trường tại một số địa phương chưa thật sự hiệu quả. Tình trạng đổ, xả rác sai quy định ở khu vực nông thôn, ven đô thị vẫn diễn ra.

Theo ông Võ Văn Minh, Phó Giám đốc Sở Nông nghiệp và Môi trường, thời gian qua UBND tỉnh đã chỉ đạo quyết liệt các ngành, các cấp xây dựng cơ chế ưu tiên, thu hút đầu tư theo hướng xã hội hóa trong lĩnh vực xử lý rác thải. Giai đoạn 2021 – 2025, tỉnh đã phê duyệt và điều chỉnh mở rộng 10 dự án xử lý chất thải mới, tập trung vào những địa bàn còn thiếu và yếu về hạ tầng.

“Từ thực trạng trên, để nâng cao hiệu quả, tỉnh sẽ tiếp tục hoàn thiện thể chế, đẩy mạnh phân loại rác tại nguồn, tăng cường đầu tư công nghệ xử lý hiện đại, đồng thời siết chặt công tác thanh tra, giám sát, hướng tới mục tiêu quản lý chất thải bền vững, bảo vệ môi trường và sức khỏe cộng đồng”, ông Minh cho biết.

Việc quản lý rác thải tại Lâm Đồng hiện nay đang đứng trước nhiều thách thức về cơ sở hạ tầng, ý thức cộng đồng và nguồn lực đầu tư. Tuy nhiên, với hành

động đồng bộ, quyết liệt từ chính quyền, ngành chức năng, doanh nghiệp và người dân - Lâm Đồng hoàn toàn có thể chuyển mình theo hướng bền vững, xanh - sạch - đẹp.

Rác thải không chỉ là thách thức kỹ thuật, mà còn là thách thức văn minh, ý thức và trách nhiệm của mỗi người trong chúng ta.

Hoàng Phương (t/h)